

การเสวนา “วิกฤติและโอกาสควายไทย”

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕

ณ ห้องประชุม ชั้น ๕ อาคารเทพรัตนวิทยาโชติ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันควายไทยมีจำนวนที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง จากเดิมเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔ มีจำนวน ๑.๗ ล้านตัว และในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ มีจำนวน ๑.๒ ล้านตัว (สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด, ๒๕๕๔) โดยเกิดจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น สภาพทางสังคม เศรษฐกิจและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้วิถีการเกษตรของเกษตรกรเปลี่ยนแปลงจากการใช้ควายไทยเป็นเครื่องจักรกลการเกษตรหรือควายเหล็ก นอกจากนี้ สาเหตุหนึ่งคือคนไทยบริโภคเนื้อควายกันมาก โดยเฉพาะคนไทยในภาคเหนือและอีสานบางส่วน โดยอาหารที่โปรดปรานของคนไทยบางกลุ่มคือตัวอ่อนที่อยู่ในท้องแม่ควาย และที่สำคัญการส่งเสริมอุตสาหกรรมของรัฐอย่างไร้ทิศทาง ทำให้การส่งเสริมการเลี้ยงควายในเชิงอุตสาหกรรมยังไม่มีแนวทางที่ชัดเจนต่อเกษตรกร ซึ่งต่างจากสัตว์อื่น ๆ เช่น โค สุกร ไก่ เป็นต้น จากสถิติการนำเข้าและส่งออกควายมีชีวิตของปี ๒๕๕๔ ช่วงเดือนมกราคมถึงสิงหาคม พบว่า มีการนำเข้าควายมีชีวิตจำนวน ๑๓,๖๔๑ ตัว คิดเป็นมูลค่า ๕๖ ล้านบาท และมีการส่งออกควายมีชีวิตจำนวน ๒,๘๘๑ ตัว คิดเป็นมูลค่า ๒๓ ล้านบาท (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, ๒๕๕๔) ซึ่งทำให้ทราบว่าปัจจุบันประเทศไทยเสียดุลทางการค้าในส่วนของการนำเข้าและการส่งออกควายมีชีวิต โดยมีการนำเข้ามากกว่าการส่งออก ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ ที่กล่าวมานั้นถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตของเกษตรกรไทย เศรษฐกิจของประเทศ และการลดลงของจำนวนควายไทยอย่างต่อเนื่อง

ในโอกาสที่ศูนย์สนเทศทางกระป๋องนานาชาติ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ดำเนินงานมาครบรอบปีที่ ๓๐ เป็นแหล่งสารสนเทศด้านควาย เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนและกระจายสารสนเทศ ได้เล็งเห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงจัดการเสวนา “วิกฤติและโอกาสควายไทย” เรื่อง ควายไทย... ปัญหาและทางออก และเรื่อง องค์ความรู้ผลิตภัณฑ์จากควาย เพื่อแนวทางการประกอบอาชีพ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระดมความคิดในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น และการถ่ายทอดองค์ความรู้ผลิตภัณฑ์จากควาย เพื่อเป็นแนวทางการส่งเสริมการอนุรักษ์และพัฒนาควายไทยในด้านสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ เพื่อความคงอยู่ของควายไทย และการส่งเสริมแนวทางการประกอบอาชีพของเกษตรกรไทยต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และระดมความคิดเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาวิกฤติควายไทย
๒. เพื่อส่งเสริมแนวทางการประกอบอาชีพแก่เกษตรกร และผู้สนใจ

ผู้เข้าร่วมการเสวนา

นิสิต นักศึกษา นักวิจัย นักวิชาการ เกษตรกร และผู้สนใจ จำนวน ๑๐๐ คน

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ศูนย์สนเทศทางกระป๋องนานาชาติ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ระยะเวลาและสถานที่จัดสัมมนา

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. ณ ห้องประชุม ชั้น ๕ อาคารเทพรัตนวิทยาโชติ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ข้อเสนอแนะทางการแก้ไขวิกฤติควายไทย และแนวทางการประกอบอาชีพแก่เกษตรกร และผู้สนใจ
๒. เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ของผู้เข้าร่วมเสวนา และเครือข่ายสารสนเทศทางควายของประเทศ

กำหนดการ
การเสวนา “วิกฤติและโอกาสควายไทย”

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕

เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น.

ณ ห้องประชุม ชั้น ๕ อาคารเทวรัตน์วิทยาโชติ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เวลา	รายละเอียด
๐๘.๓๐-๐๙.๐๐ น.	ลงทะเบียน (พร้อมรับประทานอาหารว่าง)
๐๙.๐๐-๐๙.๑๕ น.	พิธีเปิด โดย รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๐๙.๑๕-๑๒.๐๐ น.	การเสวนา เรื่อง ควายไทย... ปัญหาและทางออก โดยผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคส่วนต่างๆ คือ ● ศาสตราจารย์ (เกียรติคุณ) ดร.จรรย์ จันทลักขณา นักวิชาการเชี่ยวชาญด้านควาย ● คุณทองทวี ตีเมะการ นายกสมาคมอนุรักษ์และพัฒนาควายไทย ● คุณนิกร สางห้วยไพร หัวหน้ากลุ่มวิจัยและพัฒนากระบือ กรมปศุสัตว์ ● คุณสามารถ จันทร์สุรย์ ที่ปรึกษาปลัดกระทรวงวัฒนธรรมด้านการส่งเสริมภาพยนตร์ ● คุณสมานชัย สุวรรณอำไพ อาจารย์ผู้นำควายเข้าสู่สถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สู่ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดำเนินรายการโดย คุณกิตติ กุบแก้ว ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาพันธุ์กระบือ กรมปศุสัตว์
๑๒.๐๐-๑๓.๐๐ น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
๑๓.๓๐-๑๖.๓๐ น.	การเสวนา เรื่อง องค์ความรู้ผลิตภัณฑ์จากควาย เพื่อแนวทางการประกอบอาชีพ โดย ● คุณปรานี ครูเวฬุกรณ์ นายกสมาคมอุตสาหกรรมฟอกหนังไทย ● คุณรัญจวน เฮงตระกูลสิน เจ้าของธุรกิจนมควาย (มูร่าห์ฟาร์ม) ● คุณจตุตติคุณ หังสเนตร เจ้าของหังสเนตรฟาร์ม ดำเนินรายการโดย คุณผกาพรรณ สกุลมัน นักวิชาการเกษตร (เชี่ยวชาญ) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการผลิตกระบือและโค มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

หมายเหตุ: กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลง

แบบตอบรับการเข้าร่วมเสวนา
การเสวนา “วิกฤติและโอกาสควายไทย”
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕
เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น.
ณ ห้องประชุม ชั้น ๕ อาคารเพชรรัตนวิทยาโชติ
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ชื่อ-สกุล.....

ตำแหน่ง.....

สถานที่ติดต่อ.....

โทรศัพท์..... โทรสาร.....

E-mail.....

หัวข้อเรื่อง..... การเสวนา “วิกฤติและโอกาสควายไทย”.....

- ยินดีเข้าร่วมเสวนา
 ชัดข้อง
 อื่น ๆ.....

ผู้ติดตาม	ตำแหน่ง
๑.....	.....
๒.....	.....
๓.....	.....
๔.....	.....
๕.....	.....

กรุณาส่งคืนแบบตอบรับการเข้าร่วมเสวนา ภายในวันจันทร์ที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๕

ส่งเอกสาร/ติดต่อสอบถาม

คุณจิรวดี วิรัตน์โท

ศูนย์สนเทศทางกระป๋องนานาชาติ

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตู้ปณ. ๑๐๘๔ ปทฝ. เกษตรศาสตร์ จตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๓

โทร. ๐-๒๙๔๒-๘๖๑๖ ต่อ ๓๔๔ โทรสาร. ๐-๒๙๔๐-๖๖๘๘

E-mail: libibic@ku.ac.th